

Reforme školstva u Hrvatskoj i Slavoniji od sredine 18. stoljeća do Ilirskog pokreta

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 13 | Nivo: Sveučilište u Zadru

Sadržaj:

Uvod.....	3
Hrvatska u dobu prosvjetiteljstva.....	4
Školske reforme.....	7
3.1. Školske reforme u Požegi.....	9
3.2. Školske reforme u Bjelovaru.....	10
4. Literatura.....	13

1. Uvod

Doba prosvjetiteljstva je bilo burno doba za Hrvatsku i susjedne zemlje. Turci Osmanlije su konačno oslabili i prestali s žestokim napadima na Europu te su Europljani tu uvidjeli šansu za zadobivanje novih teritorija te ekonomsku i gospodarsku ekspanziju kao i širenje školstva i kulture na druge zemlje.

U 17. i 18. stoljeću škole na području Slavonije i sjeverne Hrvatske osnivali su i vodili crkveni redovi: pavlini, isusovci i franjevci. Na području sjeverne hrvatske i slavonske, škole su se otvarale u većim središtima kao što su Požega, Bjelovar, Petrinja i Zagreb. Ali sa reformama Marije Terezije i Josipa II, oduzimaju se isusovcima školski poslovi i cenzura, te se uvodi opća školska obveza, tako da su sva muška djeca od 6-13 godina morala ići u školu. Johann Ignaz Felbiger je u ime Marije Terezije provodio reformu školstva na prostoru cijele Habsburške monarhije pa tako i Hrvatske. Tu je Felbiger već krajem 1774. godine napisao Opći školski red (Allgemeine Schulordnung) za njemačke normalne, glave i trivijalne škole.

Navedene škole su se razlikovale po dužini trajanja, nastavnim planovima i programima i po broju učitelja koji na njima rade. Nakon kratkog vremena 1777. godine objavljen je novi dokument Ratio educationis, popraćen reformom koja je bila liberalnija naspram Hrvata.

2. Hrvatska u dobu prosvjetiteljstva

Osamnaesto je stoljeće bilo poprilično burno za ova područja balkana i središnje europe zbog konstantnih sukoba oko teritorija na kojima se nalazi današnja Hrvatska. Francuska koja posjeduje Dalmaciju, sukobljava se s Mletačkom republikom, a Austro-Ugarska rješava svoje probleme, pogotovo one koji se tiču Vojne krajine, prazne državne blagajne i vanjske politike.

Početkom 18. stoljeća velik dio Hrvatske je pod Habsburškom Monarhijom, a Dalmacija i Istra su pod Mletačkom Republikom. Oslobođeni dijelovi Hrvatske su pusti i prazni. Gospodarski su nerazvijeni i zapušteni. U 18. stoljeću koje se naziva i vijekom prosvijećenosti i racionalizma, nastaje u Hrvatskoj nov odnos prema književnosti, uzrokovan oslobođenjem većega dijela Dalmacije i Slavonije od turske vlasti, prodiranjem prosvjetiteljskih i racionalističkih ideja koje su strujale iz zapadne Europe, a i društvenim reformama Marije Terezije i Josipa II. u sjevernom dijelu Hrvatske.

Vojna krajina je izgubila svoju svrhu nakon što je Osmansko carstvo drastično oslabilo te je samo više crpila novac iz ionako prazne državne blagajne. Kako bi se riješio taj problem s Vojnom krajinom osnovani su komunitetski gradovi sedamdesetih godina 18. stoljeća. To su gradovi osnovani s namjerom da, prema kameralističkom načelu, siromašnu Krajinu i njezine stanovnike podignu na veći nivo gospodarskog razvoja i omoguće joj samoodržanje. Tako i kameralistika nalaže kako joj je temeljno načelo da je blagostanje vladara, države i blaženstvo podanika nerazdvojno povezano. Uglavnom su se ugledali na merkantilistička rješenja i to je bila veoma cijenjena praktična znanost i visokoškolska disciplina posvećena problematici upravljanja državom i državnom imovinom, a napose financiranju države. (Buczynski, 1997.)

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com